

جایگاه دانشگاه علوم پزشکی تهران در محور

تولید و توسعه علم و خدمت رسانی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران با احتساب تاریخ تأسیس دانشکده پزشکی (سال ۱۳۱۳ ه.ش) از قدمت ۷۷ ساله و با در نظر گرفتن تاریخ تأسیس مدرسه طب (۱۲۳۱ ه.ش) از پشتوانه ۱۵۹ سال حضور افتخار آمیز در حوزه آموزش پزشکی کشور برخوردار است. پس از ادغام دو دانشگاه علوم پزشکی تهران و ایران در پاییز سال ۸۹، این دانشگاه ضمن در اختیار داشتن بیشترین تعداد اعضای هیأت علمی و دانشجویان با استعداد تلاش می‌نماید در حفظ و ارتقای سلامت جامعه تأثیر گذار باشد. رؤس عملکرد دانشگاه علوم پزشکی تهران طی سال ۱۳۸۹ در دو محور خدمت رسانی و تولید و توسعه علم به شرح زیر بوده است.

خدمت رسانی:

بر اساس ضریب تصحیح حاصل از برآورد مرکز آمار ایران طی سال ۱۳۸۹، جمعیت تحت پوشش مستقیم خدمات سلامتی دانشگاه حدود ۲ میلیون و ۹۶۵ هزار نفر برآورد می‌شود. با توجه به مصوبه هیأت دولت پس از ادغام بر حوزه جغرافیایی تحت پوشش دانشگاه افزوده نگردیده و ارائه خدمات بهداشتی و درمانی در حوزه قدیمی دانشگاه علوم پزشکی ایران به دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی واگذار گردید. این در حالی است که با توجه به شهرت متخصصین و واحدهای ارائه دهنده خدمات بهداشتی درمانی این دانشگاه، هر روز شاهد مراجعه تعداد زیادی از هم‌میهنان عزیز از شهرهای مختلف کشور برای درمان و استفاده از خدمات دانشگاه هستیم.

طی سال ۱۳۸۹، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران، ۲۴ بیمارستان آموزشی-درمانی و ۲ بیمارستان صرفاً درمانی در مجموع ۷۲۳۷ تخت ثابت و ۵۶۳۲ تخت فعال در اختیار داشته است. تعداد کل مراجعین سرپایی بیمارستان‌های دانشگاه، ۲ میلیون و ۹۰۸ هزار و ۵۴۶ نفر و تعداد کل بستری شدگان ۳۰۳ هزار و ۹۵۲ نفر بوده. بر این اساس پذیرش کل (سرپایی و بستری) بیمارستان‌های دانشگاه در این سال، ۳ میلیون و ۲۱۲ هزار و ۴۹۸ نفر بوده است. همچنین بررسی اطلاعات بیمارستان‌های دانشگاه در سال ۱۳۸۹ نشان می‌دهد که در این سال ۲۰۱ هزار و ۴۶۶ عمل جراحی مختلف بر روی بیماران بستری شده در بیمارستان‌های دانشگاهی صورت گرفته است.

یازده دانشکده، دو مؤسسه آموزشی و پردیس بین‌الملل دانشگاه با دو شعبه یکی در جزیره کیش و دیگری در کرج و ۷۹ مرکز تحقیقاتی و ۲۴ بیمارستان عهده‌دار امور مربوط به آموزش ۱۶ هزار و ۶۷۵ نفر دانشجوی شاغل به تحصیل در دانشگاه بوده‌اند. در میان دانشجویان دانشگاه ۱۵۹ نفر دانشجوی خارجی هستند. در این سال دانشگاه ۲۱۰۳ نفر عضو هیأت علمی و ۱۶ هزار و ۱۰۶ نفر کارمند اداری و نیروی متخصص داشته است.

تعداد قطب‌های علمی مصوب در حوزه وزارت بهداشت، درمان و آموزش طی سال ۱۳۸۹ در مجموع ۲۸ قطب بوده است که از این تعداد ۱۵ قطب علمی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی تهران می‌باشند. بر این اساس ۵۳/۶ درصد قطب‌های علمی مصوب علوم پزشکی کشور در واحدهای تابعه دانشگاه فعالیت دارند.

۷۹ مرکز تحقیقاتی (۳۵ مرکز تحقیقاتی با موافقت قطعی و ۴۴ مرکز تحقیقاتی با موافقت اصولی از سوی شورای گسترش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) و ۳ مرکز رشد با همکاری اعضای این دانشگاه مشغول فعالیت هستند و خدمات خود را در اختیار جامعه علمی کشور قرار داده‌اند.

همچنین طی سال ۱۳۸۹ در مجموع ۲۱۷ آزمایشگاه، ۳۳۲ داروخانه، ۱۳ واحد پرتونگاری و ۹۰ واحد توانبخشی در منطقه تحت پوشش و نظارتی دانشگاه فعال بوده‌اند. از مجموع ۲۱۷ واحد آزمایشگاه فعال در منطقه تحت پوشش دانشگاه، ۲۸ واحد به صورت شبانه روزی و ۱۶۸ واحد به صورت دو شیفت خدمات خود را در اختیار مراجعین قرار داده‌اند. تعداد داروخانه‌های شبانه روزی فعال در منطقه تحت پوشش دانشگاه، ۳۵ داروخانه بوده است.

تولید و توسعه علم:

موقعیت دانشگاه در رتبه بندی دانشگاه‌ها و مؤسسات تحقیقاتی کشور:

پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) یک نظام اطلاع رسانی علمی است که مسئولیت سنجش عملکرد پژوهشی کشورهای اسلامی را بر عهده دارد. براساس گزارش پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) در نخستین رتبه‌بندی دانشگاه‌های کشور دانشگاه علوم پزشکی تهران موفق شد در میان دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور رتبه نخست و در بین مؤسسات تحقیقاتی و دانشگاه‌های دولتی و غیر دولتی رتبه دوم را به خود اختصاص دهد. در این رتبه‌بندی تعداد ۲۰۱ دانشگاه و موسسه تحقیقاتی داخلی شرکت داشتند که ۷۰ دانشگاه از زیرمجموعه وزارت علوم، ۳۵ دانشگاه از زیرمجموعه‌های وابسته به وزارت بهداشت و ۱۰۱ واحد از دانشگاه آزاد بودند. در دسته بندی دانشگاه‌های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نیز ۳۰ دانشگاه از ۴۳ دانشگاه وزارت بهداشت در این رتبه بندی شرکت داشتند که در نتیجه آن دانشگاه علوم پزشکی تهران رتبه نخست را به خود اختصاص داد.

موقعیت دانشگاه در طرح سطح بندی خدمات آموزشی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور:

در این طرح که توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی انجام شده، وضعیت ارائه خدمات آموزشی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور به تفکیک رشته‌های آنها بررسی شده و در نهایت با در نظر گرفتن وضعیت مجموع رشته‌های دایر، سطح ارائه خدمات آموزشی در آنها تعیین شده است. دانشگاه علوم پزشکی تهران در سال ۱۳۸۴ در این طرح رتبه اول را در کشور به خود اختصاص داده است. نتایج این طرح بر اساس مصوبه شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی تا پنج سال معتبر می‌باشد.

موقعیت دانشگاه در طرح رتبه بندی دانشکده‌های پزشکی کشور:

بر اساس طرح رتبه‌بندی دانشکده‌های پزشکی کشور که با همکاری کلیه دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور هر دو سال یک بار توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، انجام می‌شود، دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران برای سومین دوره متوالی رتبه اول کشوری را به خود اختصاص داده است.

موقعیت دانشگاه در ارزشیابی پژوهشی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور در سال ۱۳۸۹:

در آخرین رتبه‌بندی نتایج ارزشیابی فعالیت‌های پژوهشی سال ۱۳۸۸ که نتایج آن در سال ۱۳۸۹ منتشر شد، ۴۷ دانشگاه علوم پزشکی کشور مورد ارزشیابی قرار گرفتند که در این میان دانشگاه علوم پزشکی تهران برای هشتمین سال متوالی رتبه نخست را به خود اختصاص داد. در این ارزشیابی دانشگاه علوم پزشکی تهران نتایج زیر را کسب نمود:

- کسب رتبه نخست فعالیت‌های پژوهشی برای هشتمین سال پیاپی با مجموع امتیاز خام ۵۴۴۴۷
- کسب بیشترین امتیاز خام بر اساس جمع امتیازات شاخص‌های محور توانمندسازی با کسب ۱۸۶۰ امتیاز
- کسب بیشترین امتیاز خام از مجموع امتیازات شاخص‌های تولید دانش با کسب ۵۰۸۸۲ امتیاز
- کسب بیشترین امتیاز خام از مجموع امتیازات شاخص‌های حاکمیت و رهبری با کسب ۷۸۶ امتیاز

موقعیت دانشگاه در ارزشیابی سال ۱۳۸۹ وزارت بهداشت از عملکرد مراکز تحقیقاتی:

در ارزشیابی سال ۱۳۸۹ مراکز تحقیقاتی ۲۵۱ مرکز تحقیقاتی بر اساس شاخص‌های تولید دانش، ظرفیت سازی و طرح‌های تحقیقاتی ارزشیابی شدند که از این تعداد ۶۱ مرکز تحقیقاتی متعلق به دانشگاه علوم پزشکی تهران بودند. بر اساس مجموع امتیاز خام ۱۰ مرکز این دانشگاه (۳ رتبه نخست، ۵ رتبه دوم، ۲ رتبه سوم) رتبه‌های اول تا سوم را به خود اختصاص دادند. به عبارت دیگر از مجموع ۲۴ رتبه اول تا سوم این ارزشیابی، ۱۰ رتبه (۴۱/۷ درصد) به مراکز این دانشگاه اختصاص یافت. همچنین در شاخص تولید دانش ۹ مرکز، ظرفیت‌سازی ۶ مرکز و طرح‌های تحقیقاتی ۱۱ مرکز این دانشگاه رتبه‌های اول تا سوم را به خود اختصاص دادند.

موقعیت دانشجویان دستیاری دانشگاه در امتحانات نهایی دانش‌نامه تخصصی و فوق تخصصی کشور:

در آزمون فوق تخصصی سال ۸۹، از کل ۴۷ رتبه اول تا سوم تقسیم شده، دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران ۲۷ رتبه (۵۷/۴ درصد) را احراز کرده است. در این دوره دستیاران فوق تخصصی دانشگاه در ۱۱ رشته تحصیلی شامل رشته‌های جراحی قلب و

عروق، قلب اطفال، جراحی پلاستیک، نفرولوژی کلیه کودکان، گوارش و کبد، گوارش اطفال، خون و سرطان بالغین، غدد درون ریز، نوزادان، مغز و اعصاب کودکان و جراحی اطفال موفق به کسب رتبه نخست شدند.

در مقطع تخصصی از کل ۶۷ رتبه تقسیم شده کشوری، دانشگاه علوم پزشکی تهران ۲۹ رتبه (۴۳/۳ درصد) را احراز نموده است. در این مقطع، دستیاران ۱۰ رشته تحصیلی طب کار، ENT، پزشکی ورزشی، طب اورژانس، رادیوتراپی، روانپزشکی، جراحی مغز و اعصاب، پزشکی قانونی، داخلی و جراحی عمومی، موفق به کسب رتبه نخست آزمون مورد تخصصی شده‌اند.

جدول ۱-۱- موقعیت دانشجویان دستگیری دانشگاه در امتحانات نهایی

دانشنامه تخصصی و فوق تخصصی کشور در سال ۱۳۸۹

موضوع	رتبه	تعداد کل رتبه‌های کسب شده کشوری	کل رتبه‌های کسب شده توسط دانشجویان دانشگاه	
			تعداد	درصد
امتحانات نهایی بورد فوق تخصصی	اول	۲۰	۱۱	۵۵/۰
	دوم	۱۷	۱۱	۶۴/۷
	سوم	۱۰	۵	۵۰/۰
مجموع				
امتحانات نهایی دانشنامه تخصصی	اول	۲۴	۱۰	۴۱/۷
	دوم	۲۴	۱۱	۴۵/۸
	سوم	۱۹	۸	۴۲/۱
مجموع				
۴۳/۳				

جمعیت استان تهران :

بر اساس آخرین تقسیمات کشوری استان تهران از شمال به استان مازندران، از جنوب به استان‌های قم و مرکزی از غرب به استان البرز و از شرق به استان سمنان محدود شده است. با توجه به ضریب تصحیح حاصل از برآورد مرکز آمار ایران جمعیت کشور در سال ۱۳۸۹، ۷۴ میلیون و ۷۳۳ هزار و ۲۳۰ نفر و جمعیت استان تهران در این سال، ۱۲ میلیون و ۵۰۵ هزار و ۷۰۵ نفر (۱۶/۷ درصد جمعیت کشور) و جمعیت شهر تهران ۸ میلیون و ۷۹۱ هزار و ۳۷۸ نفر (۷۰/۳ درصد جمعیت استان تهران و ۱۱/۸ درصد جمعیت کشور) برآورد می‌شود. این در حالی است که با تأسیس استان جدید البرز ۲ میلیون و ۲۸۹ هزار و ۴۱۲ نفر از جمعیت استان تهران کم و در حوزه استان البرز و تحت پوشش مستقیم دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرج قرار گرفته است.